

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020234	IES de Barro	Barro	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Música	3º ESO	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	7
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	21
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	22
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	22
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	24
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	25
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	26
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	27
9. Outros apartados	27

1. Introducción

O CONCELLO

Barro é un municipio de pouco máis de 3700 habitantes na actualidade, cunha poboación moi dispersa en seis parroquias: Agudelo, Barro, Curro, Perdecanaí, Portela e Valiñas nas que prima o carácter agrícola e forestal das mesmas.

O Instituto está situado na parroquia de Perdecanaí, que é o lugar que conforma a zona máis urbana do concello. Alí está o concello, o centro de saúde, unha oficina bancaria, algúns establecementos comerciais e de hostelería e nas últimas décadas construíronse edificios de pisos, dándolle o carácter de centro da localidade.

Noutra das parroquias, Curro, e parte do concello lindante de Meis, creouse huai xa uns anos un polígono industrial no que hai xa instaladas industrial e centros loxísticos de empresas de todos os tamaños.

Os núcleos urbanos que exercen influencia sobre Barro son Pontevedra, Caldas de Reis e Vilagarcía de Arousa.

A maior parte das familias teñen a algún membro das mesmas traballando no sector secundario ou terciario de ditos núcleos e complementan os seus ingresos coas actividades agrícolas.

AS FAMILIAS

No ámbito familiar predominan as familias compostas polo matrimonio e dous fillos, que nalgúns casos comparten vivenda con avós ou outros familiares.

É frecuente o caso de familias cos pais divorciados, separados ou que conformaron unha familia cunha segunda parella.

A idade dos pais oscila entre 33 e 45 anos.

O nivel de estudos da maioría de pais e nais son os de Primaria, sendo poucos os que acadaron o Bacharelato ou Formación Profesional, e só excepcionalmente, estudos universitarios.

A lingua habitual nos fogares é o galego mais o castelán está a gañar presenza e non son raros os casos de pais galegofalantes que lle falan castelán aos seus fillos.

Case que todas elas consideran importante que sexa fluída a relación co Instituto anque en moitos casos só veñen a interesarse pola evolución do alumnado cando son citados polos profesores .

O ALUMNADO

Os alumnos /as teñen idades comprendidas entre os 12 e os 17 anos. A oferta educativa do I.E.S. restrínxese os catro cursos de Ensinanza Secundaria Obrigatoria.

A meirande parte dos alumnos/as do I.E.S. considera a xornada lectiva diaria suficiente para aprender e só lle adican tempo na casa polas tardes se os pais/nais lle impoñen un tempo para o estudo ou en época de exames.

Unha porcentaxe considerable dos pais non ve demasiado necesario o aporte cultural ós fillos, de aí que poucos acudan ó teatro, danza, a concertos ou museos, e con pouca frecuencia ó cine, pese a ter Pontevedra a menos de 12 km. distancia. O instituto tenta paliar esas carencias mediante a organización de actividades extraescolares.

Entre o alumnado, fala sempre Galego un 60%. Sómente un 12% afirma utilizar sempre o castelán . Indistintamente empregan as dúas linguas un 28 %.O tempo libre é ocupado principalmente en: ver televisión (entre 1 e 2 horas), axudar na casa (entre 1 e 2 horas). Outras ocupacións son: actividades musicais, lectura, xogos, redes sociais, actividades deportivas.

O 80% manifesta dispor dun lugar para estudar (Preferentemente na súa habitación).

O 93% ten dicionarios na casa e o 62 % algunha enciclopedia.

Por ser un centro adscrito ao Edixgal, o centro cede a todos un ordenador e a gran maioría ten conexión a internet xa sexa por fío, fibra óptica ou ben a través do teléfono móbil.

As actividades das que dispoñen para o tempo de lecer son as escolas e equipos de fútbol, a escola e a banda de música, o grupo de música e danza tradicional e as actividades ofertadas pola OMIX do concello, nas que en moitos casos non participan debido á dispersión poboacional xa que moitos deles viven a varios kilómetros da biblioteca municipal na que se desenvolven estas actividades.

No referente as aspiracións persoais ó equipos remata a ensinanza obrigatoria, aproximadamente as 2/3 partes desexan seguir estudando un ciclo formativo ou bacharelato.

Valoran de maneira positiva a relación cós compañeiros.

Observamos ademais certos prexuízos en temas como a igualdade de xénero, homosexualidade, e nalgúns casos pouca concienciación respecto ó bo trato ós animais ou a educación ambiental. Por iso tentamos traballar estes aspectos como parte dos temas transversais.

En xeral non son alumnos conflictivos, salvo algún caso excepcional. Opinan que as Normas de Organización e Funcionamento son axeitadas.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Analizar obras de diferentes épocas e culturas identificando as súas principais características estilísticas e establecendo relacións co seu contexto, para valorar o patrimonio musical e dancístico como fonte de gozo e de enriquecemento persoal.	2-3	3		1-2	3	1		1-2
OBX2 - Explorar as posibilidades expresivas de diferentes técnicas musicais e dancísticas, a través de actividades de improvisación, para incorporalas ao repertorio persoal de recursos e desenvolver un criterio de selección das técnicas máis adecuadas á intención expresiva.	1			2	1-3	1	3	3
OBX3 - Interpretar pezas musicais e dancísticas xestionando adecuadamente as emocións e empregando diversas estratexias e técnicas vocais, corporais ou instrumentais, para ampliar as posibilidades de expresión persoal.	1			2	1-3	1	1	3
OBX4 - Crear propostas artístico-musicais, de xeito individual ou grupal, empregando a voz, o corpo, instrumentos musicais e ferramentas tecnolóxicas para potenciar a creatividade e identificar oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	1		3	2	3	1	1-3	3-4
OBX5 - Coñecer, valorar e respectar o patrimonio artístico e musical de Galicia e da contorna, a través das achegas relevantes na cultura e na sociedade galegas, para apreciar a importancia do noso acervo dentro dos procesos de globalización.	1-2	2-3		1	1-3	1	3	1-2-3

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Antigüidade e Idade Media. Outras músicas: A música tradicional vocal galega. O alalá e os cantos de labor. Somos músicos: Lemos e	Estudo da música occidental desde a prehistoria ata finais do século XIV, tomando en consideración os principais fitos constitutivos ¿estructural, estilística e funcionalmente¿ do feito musical neste lapso de tempo.	15	10	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	interpretamos música	<p>Repaso dos temas de linguaxe musical traballados o curso pasado.</p> <p>Interpretación dunha melodía con ukelele</p> <p>traballamos tecnica vocal e interpretamos unha canción monodica.</p>	15	10	X		
2	<p>Renacemento.</p> <p>Outras músicas: Danzas tradicionais; soltos e agarraods</p> <p>Somos músicos: Lemos e interpretamos música</p>	<p>O Renacemento é un movemento cultura nacido en Italia no século XV. Rapidamente alcanzou case toda Europa durante os séculos XV e XVI. Estaba baseado en recuperar os valores grecolatinos. Dentro da arte renacentista, a música sufriu importantes cambios nas súas características.</p> <p>Linguaxe musical. iniciación ás semicorcheas Notas entre Do3 e Do4</p> <p>Actividades de técnica vocal encaradas á polifonía.</p> <p>A danza tradicional: estrutura dalgunhas danzas.</p> <p>Interpretación con ukelele: Acompañamos unha canción con acordes</p> <p>Introducción ao sistema tonal: funcións tónica -dominante - subdominante</p>	15	12	X		
3	<p>Barroco</p> <p>Outras músicas: A improvisación</p> <p>Somos músicos: Lemos e interpretamos música.</p>	<p>Durante o barroco apareceron algunhas das máis importantes formas musicais da historia musical como son a sonata, o concerto ou a xa mencionada ópera, ademais de dar lugar a músicos barrocos considerados moitos deles como os máis destacados da historia da música clásica, como veremos máis adiante.</p> <p>Doutra banda, cabe destacar que o barroco non só tivo influencia no ámbito musical, senón no resto de campos artísticos como a literatura, a pintura, a arquitectura, a escultura, o teatro, etc.</p> <p>Continuación do estudo da semicorchea Notas entre Do 3 4 Fa4</p> <p>Interpretación dunha obra a varias voces consolidación das funcións tonais I-IV-V graos</p>	20	12		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	<p>Clasicismo</p> <p>Outras músicas: a forma na música</p> <p>Somos músicos</p>	<p>O século XVIII foi un século de soterradas transformacións sociais. Baixo o controlado inmovilismo imposto polos réximes absolutistas europeos -baseados nunha desigual repartición de obrigacións e privilexios entre a nobreza, o clero e o terceiro estado a sociedade experimentou o irresistible ascenso dunhas clases medias urbanas portadoras de novos valores e ideas baseados na razón, o mérito e a xustiza.</p> <p>Nesta unidade repasaremos a consolidación do estilo Clásico en relación con tres ámbitos socio-musicais: A música de cámara, as sociedades filarmónicas, e a ópera popular.</p> <p>Linguaxemusical-grupos de dúas semicorcheas combinadas con outras figuras ou silencios I</p> <p>Interpretación dunha obra con Ukelele combinada con instrumentos Orff</p> <p>Analizamos pezas musicais: Estructuras</p> <p>Interpretación dunha peza vocal a dúas voces</p>	15	12		X	
5	<p>Romanticismo</p> <p>Outras músicas: O pop</p> <p>Somos músicos</p>	<p>A medida que a humanidade avanza na historia, os seus acontecementos bríndannos revelacións, puntos de reflexión, aprendizaxes que adquirimos ao interpretar o que nos sucedeu como sociedade e como individuos. A arte é un produto que reflicte os sentimentos e pensamentos de cada época e é por iso que podemos aprender moito da historia ao analizar os seus puntos de importancia e expresión. Nesta unidade, aprenderemos achega do romanticismo musical e as súas características.</p> <p>Linguaxemusical-grupos de dúas semicorcheas combinadas con outras figuras ou silencios II</p> <p>Notas entre Do3 e Fa4 II</p> <p>Interpretación dunha peza vocla a dúas voces</p> <p>Interpretación dunha obra vocal con acompañamento de ukelele</p>	20	12			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
6	<p>Século XX</p> <p>Outras músicas: O rock, o heavy e/outros outros xéneros</p> <p>Somos músicos</p>	<p>A música, cuxos recursos tradicionais foran explotados ata a saciedade polos autores románticos, busca abrirse novos camiños e romper co pasado.</p> <p>A aparición de novos xéneros como o jazz ou o rock e os seus derivados arrebatará á música culta o protagonismo, case exclusivo, do que gozara durante séculos. Aos poucos irase convertendo nunha música de minorías, allea ao éxito e aos intereses comerciais. Na segunda metade de século, a chegada da tecnoloxía alterará a forma de compoñer e interpretar a música.</p> <p>Linguaxe musical. Corchea con puntiño-semicorchea.</p> <p>Interpretación dunha obra en grupo reducido, recurrido de forma autónoma a recursos musicais na rede.</p> <p>Interpretación de obras vocais a varias voces</p> <p>Interpretación en público ou grabación en vídeo de obras traballadas durante o curso.</p>	15	12			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	<p>Antigüedade e Idade Media.</p> <p>Outras músicas: A música tradicional vocal galega. O alalá e os cantos de labor.</p> <p>Somos músicos: Lemos e interpretamos música</p>	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época traballada.	PE	50
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos que inflúen nas manifestacións musicais.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais, así como algúns elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época traballada.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Recoñecer as características principais do período.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar, dos diferentes estilos de música ao longo da historia, a súa función, público ao que ía dirixida e contextualizar olugar no que era interpretada.		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas	TI	50
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras con figuras entre redonda e corchea e notas entre Do3 e Do4		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Cometar con coherencia interpretacións de, utilizando un vocabulario axeitado, obras dos diferentes períodos da historia da música		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Amosar interese por usar a técnica adecuada para memorizar e interpretar o repertorio traballado na aula		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Participar con acerto nas interpretacións propostas para esta unidade		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar, con actitude constructiva e aberta ás suxerencias dos demais, en actividades de interpretación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Técnicas de improvisación guiada e libre. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
2	Renacemento. Outras músicas: Danzas tradicionais; soltos e agarraods Somos músicos: Lemos e interpretamos música	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época.	PE	50
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar os feitos históricos e culturais que inflúen nas manifestacións musicais.		
CA1.6 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais, así coma algúns elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais do momento histórico correspondente.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar, dos diferentes estilos de música ao longo da historia, a súa función, público ao que ía dirixida e contextualizar olugar no que era interpretada.		
CA3.4 - Identificar as características culturais e sociais, así como os elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.	Identificar as características culturais e sociais, así como algúns elementos propios da linguaxe musical das obras propostas que constitúen o patrimonio artístico musical galego e da nosa contorna, con actitude de respecto.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas	TI	50
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras con figuras entre redonda e corchea e notas entre Do3 e Do4		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar con coherencia interpretacións de, utilizando un vocabulario axeitado, obras dos diferentes períodos da historia da música		
CA2.1 - Participar, con iniciativa, confianza e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.	Participar, con iniciativa, interese e creatividade, na exploración de técnicas musicais e dancísticas básicas, por medio de improvisacións pautadas, individuais ou grupais, nas que se empreguen a voz, o corpo, instrumentos musicais ou ferramentas tecnolóxicas.		
CA2.2 - Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.	Expresar ideas, sentimentos e emocións en actividades pautadas de improvisación, seleccionando as técnicas máis adecuadas de entre as que conforman o repertorio persoal de recursos.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Amosar interese por usar a técnica adecuada para memorizar e interpretar o repertorio traballado na aula		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar as adaptacións das obras propostas deste período.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar, con actitude constructiva e aberta ás suxerencias dos demais, en actividades de interpretación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.

Contidos

- Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Principais xéneros musicais e escénicos do patrimonio cultural, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Técnicas de improvisación guiada e libre.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
3	Barroco Outras músicas: A improvisación Somos músicos: Lemos e interpretamos música.	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época.	PE	55
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Relacionar as características da época proposta coa actualidade.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Identificar os feitos históricos que inflúen nas manifestacións musicais.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar, dos diferentes estilos de música ao longo da historia, a súa función, público ao que ía dirixida e contextualizar olugar no que era interpretada.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras con figuras entre redonda e corchea e notas entre Do3 e Do4 Silencio de corchea		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Amosar interese por usar a técnica adecuada para memorizar e interpretar o repertorio traballado na aula		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas de dificultade axeitada, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	TI	45
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na planificación e desenvolvemento, con creatividade, de propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Normas de comportamento básicas na recepción musical e escénica: respecto e valoración. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.

Contidos

- A partitura. Identificación e aplicación de graffías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
4	Clasicismo Outras músicas: a forma na música Somos músicos	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época.	PE	50
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais e a época actual.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosar actitude respetuosa no visionado ou escoita das propostas da unidade.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar, dos diferentes estilos de música ao longo da historia, a súa función, público ao que ía dirixida e contextualizar olugar no que era interpretada.		
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras con figuras entre redonda e corchea e notas entre Do3 e Do4 Silencio de corchea.	TI	50
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Amosar interese por usar a técnica adecuada para memorizar e interpretar o repertorio traballado na aula		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Participar con acerto nas interpretacións propostas para esta unidade.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar, con actitude constructiva e aberta ás suxerencias dos demais, en actividades de interpretación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical. - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.

Contidos

- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
5	Romanticismo Outras músicas: O pop Somos músicos	12

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época.	PE	50
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais.		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer as funcións da música relacionándoas coas características principais.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosar actitude respetuosa no escoita das propostas da unidade.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar, dos diferentes estilos de música ao longo da historia, a súa función, público ao que ía dirixida e contextualizar o lugar no que era interpretada.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras con figuras entre redonda e corchea e notas entre Do3 e Do4 Silencio de corchea. Iniciación ás semicorcheas	TI	50
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Cometar con coherencia interpretacións de, utilizando un vocabulario axeitado, obras dos dieferentes períodos da historia da música		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Amosar interese por usar a técnica adecuada para memorizar e interpretar o repertorio traballado na aula		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Interpretar obras adaptadas ás posibilidades técnicas do grupo		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas de dificultade axeitada, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.		
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na planificación e desenvolvemento, con creatividade, de propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar, con actitude constructiva e aberta ás suxerencias dos demais, en actividades de interpretación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza. - Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións. - Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia. - Concertos, actuacións musicais e outras manifestacións artístico-musicais en vivo e rexistradas. - Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais. - Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade. - A partitura. Identificación e aplicación de graffías, lectura e escritura musical.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade. - Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas. - Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións. - Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas. - Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións. - Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia. - Principais composicións musicais de cada período histórico.

UD	Título da UD	Duración
6	Século XX Outras músicas: O rock, o heavy e/outros outros xéneros Somos músicos	12

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Identificar os principais trazos estilísticos de obras musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, evidenciando unha actitude de apertura, interese e respecto na súa escoita ou no seu visionamento.	Recoñecer os trazos estilísticos máis importantes da música e danza da época traballada.	PE	50
CA1.2 - Establecer conexións entre manifestacións musicais e dancísticas de diferentes épocas e culturas, valorando a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		
CA1.3 - Explicar, con actitude aberta e respectuosa, as funcións desempeñadas por determinadas producións musicais e dancísticas, relacionándoas coas principais características do seu contexto histórico, social e cultural.	Establecer vínculos das características máis importantes e os feitos históricos principais.		
CA1.5 - Comentar cun vocabulario apropiado as ideas, sentimentos e emocións propias que nos suxiran as propostas musicais estudadas, a través da audición, do visionamento ou da asistencia a eventos musicais.	Comentar con coherencia interpretacións de, utilizando un vocabulario axeitado, obras dos diferentes períodos da historia da música		
CA2.3 - Relacionar manifestacións musicais e dancísticas de distintos contextos e momentos históricos, recoñecendo a súa influencia sobre a música e a danza actuais.	Recoñecer en obras musicais e/ou dancísticas elementos evolucionados noutras épocas		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Recoñecer os aspectos comúns de expresións musicais e dancísticas de épocas e culturas anteriores, valorando a súa proxección sobre a música e a danza actuais.	Establecer vínculos entre outras épocas e a actualidade.		
CA3.2 - Observar positivamente os aspectos estilísticos básicos de obras musicais e dancísticas en diferentes contextos e momentos históricos, mostrando unha actitude de consideración, atención e apertura na súa recepción, mediante a escoita ou o visionamento destas.	Amosar unha actitude respectuosa na escoita ou visionado das propostas musicais da unidade.		
CA3.3 - Expoñer, de forma atenta e respectuosa, as funcións asignadas a determinadas producións musicais e dancísticas, recoñecendo a súa conexión cos aspectos máis importantes do seu contexto histórico, social e cultural.	Identificar, dos diferentes estilos de música ao longo da historia, a súa función, público ao que ía dirixida e contextualizar o lugar no que era interpretada.		
CA1.4 - Ler partituras sinxelas identificando de forma guiada os elementos básicos da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Ler partituras con figuras entre redonda e corchea e notas entre Do3 e Do4 Silencio de corchea. Iniciación ás semicorcheas		
CA2.4 - Empregar técnicas básicas de interpretación vocal, corporal ou instrumental, aplicando estratexias de memorización e valorando os ensaios como espazos de escoita e de aprendizaxe.	Amosar interese por usar a técnica adecuada para memorizar e interpretar o repertorio traballado na aula		
CA2.5 - Interpretar música a través da lectura de partituras do nivel adecuado, recoñecendo a través de guías cada elemento da linguaxe musical, con ou sen apoio da audición.	Participar con acerto nas interpretacións propostas para esta unidade.		
CA2.6 - Interpretar con corrección pezas musicais e dancísticas sinxelas, individuais e grupais, dentro e fóra da aula, xestionando de forma guiada a ansiedade e o medo escénico e mantendo a concentración.	Interpretar con corrección obras de dificultade axeitada ás posibilidades do grupo	TI	50
CA2.7 - Planificar e desenvolver, con creatividade, propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.	Participar na planificación e desenvolvemento, con creatividade, de propostas artístico-musicais, tanto individuais coma colaborativas, empregando medios musicais e dancísticos, así como ferramentas analóxicas e dixitais.		
CA2.8 - Participar activamente na planificación e na execución de propostas artístico-musicais colaborativas, valorando as achegas do resto dos integrantes do grupo e descubriendo oportunidades de desenvolvemento persoal, social, académico e profesional.	Participar, con actitude constructiva e aberta ás suxerencias dos demais, en actividades de interpretación.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Obras musicais e dancísticas: análise, descrición e valoración das súas características básicas. Xéneros da música e da danza.
- Voces e instrumentos: clasificación xeral dos instrumentos por familias e características. Agrupacións.

Contidos

- Compositores e compositoras, artistas, intérpretes e agrupacións internacionais, nacionais, rexionais e locais, con especial atención á Comunidade Autónoma de Galicia.
- Mitos, estereotipos e roles de xénero transmitidos a través da música e da danza.
- Ferramentas dixitais para a recepción musical: diferentes soportes audiovisuais.
- Estratexias de procura, selección e reelaboración de información fiable, pertinente e de calidade.
- A partitura. Identificación e aplicación de grafías, lectura e escritura musical.
- Elementos básicos da linguaxe musical: parámetros do son, intervalos. Tonalidade: escalas musicais, a armadura e os acordes básicos. Texturas. Formas musicais ao longo dos períodos históricos e na actualidade.
- Repertorio vocal, instrumental ou corporal individual ou grupal de distintos tipos de música do patrimonio musical propio e doutras culturas.
- Técnicas básicas para a interpretación: técnicas vocais, instrumentais e corporais, técnicas de estudo e de control de emocións.
- Proxectos musicais e audiovisuais: emprego da voz, do corpo, dos instrumentos musicais, dos medios e das aplicacións tecnolóxicas.
- A propiedade intelectual e cultural: formulacións éticas e responsables. Hábitos de consumo musical responsable.
- Normas de comportamento e participación en actividades musicais e escénicas.
- Ferramentas dixitais para a creación musical. Secuenciadores e editores de partituras.
- Historia da música e da danza occidental: períodos, características, xéneros, voces, instrumentos e agrupacións.
- Compositoras e compositores de cada período da historia da música desde unha perspectiva igualitaria e aberta, atendendo á composición na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Principais composicións musicais de cada período histórico.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A materia require unha metodoloxía maiormente práctica mesturada coa aprendizaxe teórica. Para traballar a parte práctica e produción musical usaremos metodoloxías cooperativas e colaborativas principalmente, xa que se fará interpretación individual e en conxunto.

Tamén contaremos con metodoloxía de aprendizaxe baseado en proxectos: Presenta ó alumnado situacións complexas con vistas a que intenten resolvelas de forma creativa, estimulando a imaxinación, a creatividade e a aplicación das súas propias experiencias.

No tratamento dos contidos teóricos da materia buscarase un aprendizaxe por descubrimento: a base e observar e rexistrar información de forma sistemática. Non se trata de proporcionar directamente os coñecementos, senón de ensinallos a manexar os que xa saben, para que descubran, coa axuda do profesorado outras cousas.

Ademáis do anterior, as directrices metodolóxicas a seguir nesta programación son as seguintes:

- A planificación do ensino faise sempre en base a vivir a experiencia da música a través da interpretación, da creación e da escoita activa de distintas propostas artísticas.
- Os criterios de avaliación están directamente relacionados cos obxectivos propostos, é dicir, superar con éxito os criterios de avaliación amosa o grao de adquisición destes obxectivos por parte do alumnado.
- Diseñaranse diferentes situacións de aprendizaxe que incluírán procedementos diversos para traballar os contidos, e sempre partindo dunha visión global, onde os novos coñecementos aprendidos completen e conecten cos coñecementos previos do alumnado e teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe que coexisten no contexto da aula, así como a atención á diversidade, propoñendo sempre mecanismos de reforzo para as dificultades que se detecten.
- Terase en conta e farase destacable a través dos contidos transversais a importancia da relación entre a materia de Música e outras materias. Aínda que a priori a relación máis directa se dá con Educación Plástica, Visual e

Audiovisual, por compartir competencias de índole artística, tamén é posible establecer relacións coas Matemáticas, por exemplo a través das proporcións do ritmo, da estrutura musical, das calidades físicas do son; coas linguas, a través da simbiose entre texto, idioma e melodía; coa Historia para entender os contextos de creación das diferentes obras e expresións musicais universais e coa Tecnoloxía, a través do manexo de diferentes ferramentas dixitais para escribir, manipular o son e componse etc.

- Promoverase nas distintas unidades o traballo en equipo e a capacidade emprendedora, dada a natureza grupal e creativa desta materia, realizando proxectos colaborativos entre o alumnado, onde se poidan aplicar técnicas de reforzo da autoestima, da autonomía, da reflexión e da meditación sobre o grao de responsabilidade de cada un no conxunto do proxecto.

- Utilizaranse distintos tipos de actividades segundo a natureza das unidades: actividades introductorias ou de presentación dos contidos para descubrir os coñecementos previos do alumnado, actividades de motivación ou descubrimento, de desenvolvemento e consolidación, de avaliación, de reforzo e recuperación e de ampliación dos contidos nos casos que sexa necesario.

- Por último destacar os principios metodolóxicos nos que se basea esta programación como son a práctica e a motivación, a interrelación entre contidos e materias, a aprendizaxe significativa e funcional, a creatividade, a atención personalizada, a actitude analítica e a socialización.

- Estableceranse pontes entre os contidos a traballar e os gustos musicais do alumnado, de maneira que poidan descubrir a evolución da música e as súas características coma un todo, procurando unha actitude positiva cara a músicas diferentes das que acostuman escoitar

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Instrumentos dotación de aula: Dotación habitual máis outros instrumentos adquiridos polo departamento: melódicas, caixa e chaston, ukeleles. etc.
Instrumentos propios do alumnado, Requíreselle ao alumnado que adquiran un ukelele en segundo curso e este instruento seguímolo a usar os demais cursos da ESO
Aula virtual e outras plataformas coma Liveworksheets
Programa de edición de partituras: Musescore.
Materiais do Repositorio Abalar
Programa edición de audio: audacity
Estudo de radio do centro
Dispositivos propios do alumnado: teléfonos móbiles con grabadora, cámara e conexión a internet.

Material que ten que traer o alumnado:

Ao alumnado requerímoslle que traian un ukelele. Xa o utilizaron en segundo curso e polo tanto é unha adquisición, a única que teñen que facer para esta materia, que se amortiza usándoa dous ou máis cursos.

Ademáis, o equipamento Abalar dalle acceso a un computador con editor de audio e de partituras, Acceso a Edixgal, etc.

Ocasionalmente pódese pedir que utilicen o teléfono móbil con gravadora de audio e de video.

Na aula dispoñemos de

Instrumentos habituais das dotacións de aula: Orff, pequena percusión, teclado, guitarra e outros instrumentos adquiridos polo departamento: Melódicas, ukeleles, caixa e chaston, ocarinas, frautas, pandeiretas e outros.

Aula virtual-EVA edixgal: todos os recursos e actividades que pon á disposición a aula virtual do centro e as actividades que deseño e creo eu.

Liveworksheets: Plaaforma educativa paraa creación, intercambio e implementación de actividades educativas.

Programas de edición de partituras e audio: Musescore e audacity

Material do Repositorio Abalar que se pode descargar e utilizar na Aula Virtual.

Estudo de radio do centro.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A Avaliación inicial celebrarase o 10 de outubro. Terá por obxecto averiguar os coñecementos musicais e dancísticos previos que aprendeu e lembra o alumnado do curso anterior e a posible adopción de medidas de atención á diversidade.

Con estas actividades comprobaremos as destrezas adquiridas en anteriores cursos.

1. Realizaranse probas de interpretación con ukelele, tocando obras das practicadas en segundo curso. con esta actividade avaliaremos as habilidades técnicas así coma os coñecementos de acordes que conservan do curso anterior.
2. Realizaranse exercicios de lectura rítmica e melódica, e interpretación de pequenas partituras (4/8 compases). Con esta actividade avaliaremos o grao de interiorización rítmico-melódico e a capacidade de interpretación dos códigos da linguaxe musical.
3. Proba escrita de análise de partitura (8 compases). O alumnado identificará e describirá todos os símbolos que recoñece nela.
4. Proba escrita de respostas breves dos contidos básicos da música en relación á linguaxe musical e á historia da música.

Con estas actividades de avaliación o alumnado informaranos sobre os coñecementos previos que posúe e o grao de asimilación. Para avaliar as actividades prácticas usaremos táboas de indicadores específicas con diferentes items que reflectan as capacidades psicomotrices, rítmicas, auditivas e interpretativas do alumnado. As probas prácticas daranos a información dos coñecementos teóricos do alumnado.

Tamén detectaremos o alumnado que desenvolve actividades musicais fóra do centro: escola e banda de música, grupos tradicionais, baile, etc.

Outras cuestións como as destrezas no movemento e danza ou o manexo da tecnoloxía irémolas avaliando nas sucesivas unidades.

Á luz dos resultados da avaliación inicial decidiremos aplicar a programación tal e como foi deseñada ou realizar as correspondentes e necesarias adaptacións.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	15	15	20	15	20	15	100
Proba escrita	50	50	55	50	50	50	51
Táboa de indicadores	50	50	45	50	50	50	49

Criterios de cualificación:

Debido a que a materia é altamente procedimental os criterios de cualificación serán os seguintes:

- 1. Actividades de interpretación e improvisación:

Avaliarase, mediante rúbrica, o dominio das obras ou partes a interpretar de obras instrumentais, vocais e de movemento. A avaliación farase de maneira individual e poderá facerse durante a clase, nos recreos ou enviando un video coa interpretación.

Esta avaliación suporá o 70% da nota de interpretación.

A actitude, respecto, interese e participación nas interpretacións grupais contará o 30% restante.

A nota das actividades de interpretación calcularase de 0 a 10 puntos

As actividades de interpretación contarán o 30% da nota final.

- 2Linguaxe musical:

As actividades de linguaxe musical: coñecementos dos elementos da linguaxe, practica da linguaxe, manexo do editor de partituras musescore, etc. Avaliaranse aplicando unha rúbrica .

As actividades de linguaxe musical calcularanse de 0 a 10 puntos e suporán o 20% da nota final

- 3 Proba escrita:

puntuarase de 0 a 10. e incluírán os contidos de historia da música, audicións comentadas, "outras músicas" e os contidos teóricos da linguaxe musical.

O peso destas probas será o 50% da nota final.

A proba escrita poderá contar con preguntas tipo test, cuestionarios edixgal ou doutras plataformas, de redacción, análise e/ou comentario de audicións, partituras, etc. Farase un exame por unidade didáctica.

A nota da proba escrita valorarase nunha escala de 1 a 10 puntos

Cando un alumno ou alumna non asista a unha proba escrita por causa xustificada, esta proba realizaráselle na seguinte clase á que asista.

A nota de cada avaliación calcularase, polo tanto, da seguinte maneira: Media das actividades de interpretación (1) multiplicado por 0.3 + media das actividades de linguaxe musical (2) multiplicado por 0.2 + media das notas das probas escritas multiplicado por 0.5

Non se fará o cálculo e considerase non superada a avaliación se nalgunha das tres partes da proba a nota sexa inferior a 4

As notas con decimais ponderaranse ao número enteiro superior cando os decimais sexan maiores a 0.5 puntos, e ao número enteiro inferior cando os decimais sexa de 0.5 puntos ou menos.

O aprobado da materia acádase cunha puntuación mínima de 5.

A nota final será a nota media dos tres trimestres, e o redondeo dos decimais será igual que nos das avaliacións.

Criterios de recuperación:

UD. ou partes delas non superadas

O alumnado que acade unha cualificación inferior a 5 nalgunha das tres partes de cada UD. poderá repetir a proba dentro do trimestre para recuperar a nota para esa avaliación. Neste caso a nota que contará para a avaliación será a da recuperación.

O profesor sinalará un recreo semanal, como mínimo, para que o alumnado con dúbidas ou dificultades poida ir a preguntar ou practicar a parte de interpretación.

Avaliacións non superadas

Cando un alumno/a non supere unha avaliación farase unha proba de recuperación dentro do trimestre seguinte (excepto no terceiro trimestre que obviamente será no mesmo trimestre) .

A proba consistirá nunha proba escrita, de interpretación ou de linguaxe musical, dependendo de que parte non fora superada. Esta proba cualificarase nunha escala de 1 a 10 . A nota desa avaliación determinarase recalculando a media ponderada como se fixo na propia avaliación.

Non se calculara a nova media se na proba de recuperación non se acada a nota mínima de 4

Para preparar esta proba o alumnado poderá solicitar a axuda que precise durante os recreos que o profesor

teña esablecidos semanalmente para recibir ao alumnado.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Para os alumnos/as que non teñan superada a materia de segundo curso, o profesor establecerá un tempo semanal durante os recreos no que estará a disposición deste alumnado para programar o traballo, consultas, ensaios, etc.

Para recuperar a materia programarase e avaliarase un traballo trimestral que consistirá en:

Estudar os contidos e realizar as actividades dixitais que o profesor lle indique nun curso Edixgal que se creará ao efecto e/ou noutras plataformas.

Estas actividades avaliaranse trimestralmente e suporán o 25% da nota

Realizar probas escritas, cuestionarios ou outro tipo de probas cos contidos traballados nas plataformas dixitais

Estas proba avaliarase sobre unha escala de 10 puntos e suporá 25% da nota

Facer unha interpretación por trimestre dunha obra instrumental

Estas proba avaliarase mediante unha rúbrica e suporá o 25% da nota

Desenvolver unha proba dun exercicio de linguaxe musical entregado previamente (preferentemente en Edixgal)

Estas proba avaliarase cunha rúbrica sobre unha escala de 10 puntos e suporá o 25% da nota.

Para ponderar a nota media será preciso que o alumnado supere os 5 puntos en todas as probas ou unha nota non inferior a 4 nunha delas

A nota final será a media ponderada da nota dos tres trimestres

6. Medidas de atención á diversidade

A falta das decisións que se adopten na avaliación inicial, e tendo en conta que todo o alumnado cursou neste centro o curso anterior, e polo tanto xa é coñecido, podo afirmar que non será preciso facer ningunha ACI.

Adoptaremos medidas de REFORZO EDUCATIVO co alumnado que presenta máis dificultades. Os reforzos consistirán en :

-Seguimento máis intenso das actividades da clase: dificultades de aprendizaxe ou motoras a nivel de ritmo ou de dificultades nas habilidades interpretaivas , tendo en conta os diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, establecendo as liñas educativas a seguir e garantindo así os apoios necesarios, colocación na aula segundo as necesidades, atención ás súas habilidades sociais ou problemas de timidez á hora de traballar en grupo, ou a dificultade con algún punto concreto da materia.

- Atención especial nas probas de avaliación; máis tempo nas probas escritas, distribución especial das preguntas, calqueira outra medida que xurda.

MEDIDAS DE ATENCIÓN A ALUMNADO REPETIDOR

Haberá un plan específico segundo o consignado na lexislación. O alumnado que o precisa xa está identificado. A repetición de curso foi consecuencia de que traballaron pouco durante o curso. Como medidas extraordinarias, insistiremos naqueles aspectos nos que presentaron maior dificultade e tamén en crearlle un hábito de estudo, revisándolles os exercicios feitos . Tamén, nas avaliacións, as familias recibirán a información correspondente e, se fose preciso, nalgún outro momento do curso.

MEDIDAS DE REFORZO A ALUMNADO CON MATERIAS PENDENTES.

O alumnado con materias pendentes terá momentos de repaso de contidos durante as sesións de clase, principalmente na primeira avaliación, e deseñaranse para el actividades relacionadas co curso que ten pendente, este plan estará integrado por contidos teóricos que se desnvolverán, principalmente, a través de actividades no Edixgal. a cumplimentación destas fichas acreditará o coñecemento dos contidos, no caso de non cumprimentalas terán a oportunidade de facer unha proba escrita na que os acrediten

Ademáis deberá demostrar as habilidades en linguaxe musical e interpretación instrumental. Estes contidos trabállanse de maneira progresiva no presente curso, de maneira que as clases do curso actual tamén lle sirven para reforzalos.

MEDIDAS ORGANIZATIVAS

Non se contemplan medidas deste tipo

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Creatividade	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Autonomía	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Traballo en equipo, emprendemento social e empresarial	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Igualdade entre sexos	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Consumo responsable: fomento do espírito crítico	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Respeto mutuo: educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Competencia dixital e comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X

Observacións:

- Comprensión lectora: Traballarase principalmente través dos textos para aprender os contidos teóricos, da lectura de críticas musicais, etc. - Creatividade: traballarase a través da composición de exercicios e pezas propias de percusión corporal, uso de tecnoloxías, creación de letras, improvisación, interpretación de obras... - Autonomía: traballarase de actividades de improvisación, creación de contidos e proxectos propios tanto a nivel individual como grupal. - Traballo en equipo, emprendemento social e empresarial: Actividades que implican creación de proxectos grupais. - Igualdade entre sexos: Utilización de obras de diversos estilos e épocas compostas tanto por homes como por mulleres, fomentando especialmente o repertorio composto por mulleres e intérpretes femininas. - Consumo responsable: fomento do espírito crítico. A través da comprensión dos elementos que conforman a música e dos distintos estilos e xéneros musicais o alumnado conformará unha opinión obxectiva e crítica e isto contribuirá a fomentar un consumo musical responsable. O alumnado deberá tomar consciencia tamén do poder das canles de comunicación na posta de meda de determinadas músicas ou artistas, e da dificultade de moitos outros artistas para chegar ao mercado e mesmo ao público. - Respeto mutuo: educación emocional e en valores. Actividades musicais grupais nas que é primordial respectar as producións musicais dos demais e axudarse mutuamente para conseguir un son de conxunto. - Expresión oral e escrita: A través da redacción de textos explicativos e traballos de exposición oral como por exemplo explicar os parámetros que conforman o son, a forma dunha canción, a importancia do silencio na nosa saúde e nas nosas vidas, etc. - Competencia dixital e comunicación audiovisual: a través da creación de músicas con ferramentas dixitais e de eventos musicais que engloben non só música e danza, senón tamén propostas audiovisuais que as acompañen, creando así unha performance global.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Actuacións públicas en Nadal ou final de curso	As pezas musicais traballadas ao longo do curso executaranse en público en Nadal ou a final de curso.	X	X	X
Asistencia como público a un concerto didáctico	Propiciarase a asistencia do grupo a un concerto didáctico, para poñer en práctica as normas de comportamento aprendidas na clase, así como vivr a experiencia de escoitar música en directo.	X	X	X
Grabación en video e difusión das obras interpretadas	Poderanse grabar en video, formato videoclip ou outros e difundir as interpretacións de obras		X	X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Ben ou acadado
Mal ou non acadado
Regular ou mellorable

Descrición:

A programación é un documento aberto e susceptible de cambios segundo observemos os procedementos que funcionan e os que non. Debe revisarse cada ano coa fin de adaptala mellor á realidade das aulas. A posta en práctica de dita programación é o que nos permite melloralala, recollendo a través dos procedementos de avaliación da propia programación e da práctica docente, a información necesaria para reformala. O proceso de avaliación da propia programación e da práctica docente realízase dentro do Departamento coa información recollida polos docentes sobre diferentes aspectos do desenvolvemento da mesma, que debería incluír unha valoración/avaliación

dos estudantes, do seu propio proceso de ensino-aprendizaxe, que pode realizarse a través dun cuestionario ou unha entrevista con cada alumno a final e curso. Algúns dos ítems a contemplar para avaliar a propia programación e a práctica docente mediante rúbrica son os seguintes:

- Comprobación dos obxectivos propostos: se estes se adaptan ao curso correspondente, se se poden acadar coas unidades propostas, a porcentaxe de alumnado que consegue ditos obxectivos, etc.
- Idoneidade das unidades didácticas propostas: se hai correlación entre obxectivos, contidos e criterios de cualificación nestas, a corrección da temporalización. e se contribúen realmente a acadar as competencias clave.
- Utilidade materiais didácticos empregados: comprobar se o alumnado os entende, se son variados, se están adaptados para o alumnado con necesidades educativas específicas e de apoio educativo, se inclúen TIC, etc.
- Valoración dos criterios e instrumentos de avaliación e cualificación: se son útis e precisos, se os instrumentos de avaliación inclúen métodos cualitativos e cuantitativos, se se inclúen procedementos de recuperación, etc.
- Grao de implicación dos estudantes no proceso de ensino-aprendizaxe: coñecen os obxectivos propostos, o repertorio e actividades parécenlles adecuados, coñecen os criterios de avaliación e cualificación, etc.
- Tido en conta o anterior, elaboración de propostas de mellora.

Os ítems anteriores avaliaranse mediante os indicadores ben ou acadado, mal ou non acadado e regular ou mellorable no caso de que sexa acadado pero que se poida revisar e mellorar.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Para o seguimento da programación, avaliación desta e propostas de melloras utilizaremos unha táboa de indicadores considerando os ítems expostos no punto anterior: "avaliación do proceso de ensino e práctica docente", valorando para cada un deses ítems o grao de consecución e facendo propostas de mellora naqueles puntos que se observen carencias. Así o procedemento de seguimento e avaliación da programación e da práctica docente farase mediante táboas de indicadores, ficha con preguntas a cubrir polo alumnado e entrevista persoal co alumnado.

A partir da análise dos datos extraídos destes procedementos de seguimento, faranse as correspondentes propostas de mellora.

Esta valoración farase ao final do curso, eterase en conta para a elaboración da programación do curso seguinte.

9. Outros apartados